

Zorginformatiebouwsteen:

nl.zorg.DrugsGebruik-v3.5

Status: Final

Publicatie: 2026-1

Publicatie status: Prepublished

Beheerd door:

Inhoudsopgave

1. nl.zorg.DrugsGebruik-v3.5	3
1.1 Revision History	3
1.2 Concept	4
1.3 Mindmap	4
1.4 Purpose	4
1.5 Patient Population	4
1.6 Evidence Base	4
1.7 Information Model	4
1.8 Example Instances	8
1.9 Instructions	9
1.10 Interpretation	9
1.11 Care Process	9
1.12 Example of the Instrument	9
1.13 Constraints	9
1.14 Issues	9
1.15 References	9
1.16 Functional Model	9
1.17 Traceability to other Standards	9
1.18 Disclaimer	9
1.19 Terms of Use	10
1.20 Copyrights	10

1. nl.zorg.DrugsGebruik-v3.5

DCM::CoderList	Kerngroep Registratie aan de Bron
DCM::ContactInformation.Address	*
DCM::ContactInformation.Name	*
DCM::ContactInformation.Telecom	*
DCM::ContentAuthorList	Projectgroep Generieke Overdrachtsgegevens & Kerngroep Registratie aan de Bron
DCM::CreationDate	5-7-2012
DCM::DeprecatedDate	
DCM::DescriptionLanguage	nl
DCM::EndorsingAuthority.Address	
DCM::EndorsingAuthority.Name	PM
DCM::EndorsingAuthority.Telecom	
DCM::Id	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.60.40.3.7.4
DCM::KeywordList	drugsgebruik, verdovende middelen, middelen gebruik, drugs
DCM::LifecycleStatus	Final
DCM::ModelerList	Kerngroep Registratie aan de Bron
DCM::Name	nl.zorg.DrugsGebruik
DCM::PublicationDate	17-04-2026
DCM::PublicationStatus	Prepublished
DCM::ReviewerList	Projectgroep Generieke Overdrachtsgegevens & Kerngroep Registratie aan de Bron
DCM::RevisionDate	05-04-2024
DCM::Supersedes	nl.zorg.DrugsGebruik-v3.4.1
DCM::Version	3.5
HCIM::PublicationLanguage	NL

1.1 Revision History

Publicatieversie 1.0 (15-02-2013)

Publicatieversie 1.1 (01-07-2013)

Publicatieversie 1.2 (01-04-2015)

Bevat: ZIB-138, ZIB-139, ZIB-158, ZIB-161, ZIB-167, ZIB-224, ZIB-225, ZIB-308, ZIB-312, ZIB-313, ZIB-316, ZIB-319.

Incl. algemene wijzigingsverzoeken:

ZIB-94, ZIB-154, ZIB-200, ZIB-201, ZIB-309, ZIB-324, ZIB-326.

Publicatieversie 1.2.1 (22-05-2015)

Bevat: ZIB-388.

Publicatieversie 1.2.2 (16-07-2015)

Bevat: ZIB-418.

Publicatieversie 3.0 (01-05-2016)

Bevat: ZIB-453.

Publicatieversie 3.1 (04-09-2017)

Bevat: ZIB-475, ZIB-488, ZIB-505, ZIB-512, ZIB-564.

Publicatieversie 3.2 (31-12-2017)

Bevat: ZIB-555.

Publicatieversie 3.3 (01-09-2020)

Bevat: ZIB-936, ZIB-1181.

Publicatieversie 3.4 (01-12-2021)

Bevat: ZIB-1009, ZIB-1302, ZIB-1575.

Publicatieversie 3.4.1 (15-10-2023)

Bevat: ZIB-1974.

Publicatieversie 3.5 (15-04-2024)

Bevat: ZIB-2146.

1.2 Concept

Drugs (ook wel: verdovende middelen, stimulerende middelen, bedwelmingmiddelen, roesmiddelen, geestverruimende middelen, verboden middelen of dope) is een verzamelnaam voor geneesmiddelen en genotsmiddelen die een meer of minder 'drogerende' (verdovende, opwekkende en/of hallucinogene) werking hebben en die tot verslaving kunnen leiden. Drug [Online] Beschikbaar op: [nl.Wikipedia.org/wiki/drug](https://nl.wikipedia.org/wiki/drug) [Geraadpleegd: 11 februari 2015].

Deze bouwsteen beschrijft de bij de patiënt uitgevraagde gegevens over het gebruik van drugs.

1.3 Mindmap

1.4 Purpose

Vastleggen en delen van de registratie van het gebruik van drugs, zoals in het concept beschreven.

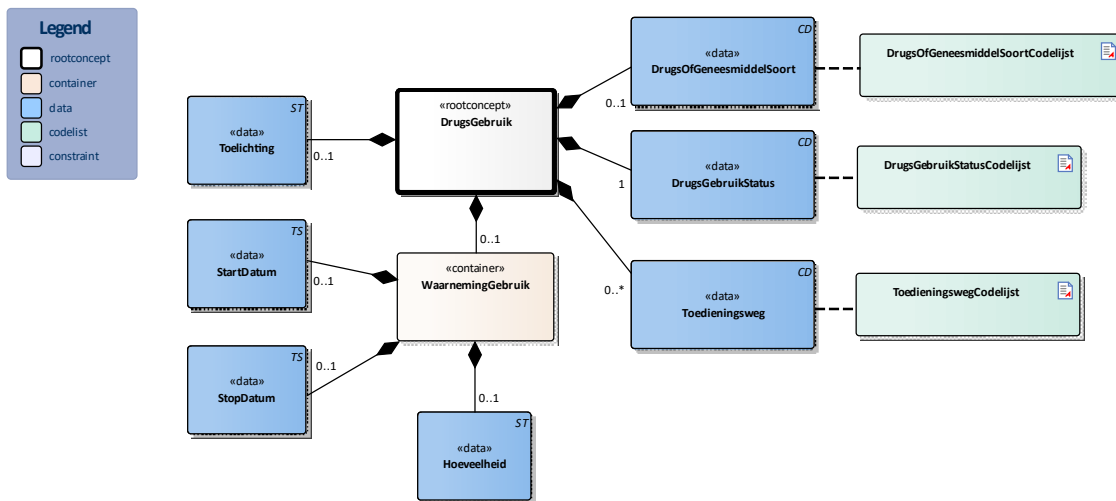
1.5 Patient Population

1.6 Evidence Base

Hoewel deze bouwsteen ook gebruikt kan worden voor misbruik van (eigen) medicatie heeft de projectgroep uiteindelijk besloten de focus op de gegevens over drugsgebruik, zoals beschreven in het concept.

Aangezien er grote diversiteit is in de wijze waarop de hoeveelheid gebruikte drugs wordt vastgelegd, is besloten dit als vrije tekst te doen.

1.7 Information Model

«rootconcept»	DrugsGebruik	
Definitie	Rootconcept van de bouwsteen DrugsGebruik. Dit concept bevat alle gegevenselementen van de bouwsteen DrugsGebruik.	
Datatype		
DCM::ConceptId	NL-CM:7.4.1	
DCM::DefinitionCode	SNOMED CT: 228366006	Finding relating to drug misuse behavior
Opties		

«container»	WaarnemingGebruik	
Definitie	Container voor WaarnemingGebruik. Deze container bevat alle gegevenselementen van de container WaarnemingGebruik.	
Datatype		
DCM::ConceptId	NL-CM:7.4.5	
Opties		

«data»	StartDatum	
Definitie	De datum waarop is gestart met het gebruik.	
Datatype	TS	
DCM::ConceptId	NL-CM:7.4.6	
DCM::ExampleValue	1975	
Opties		

«data»	StopDatum	
Definitie	De datum waarop is gestopt met het gebruik.	
Datatype	TS	
DCM::ConceptId	NL-CM:7.4.7	
DCM::ExampleValue	28-02-2012	
Opties		

«data»	Hoeveelheid	
Definitie	Het aantal eenheden (pillen, joints, shots etc.) per dag, week, maand of jaar of de frequentie van gebruik.	
Datatype	ST	
DCM::ConceptId	NL-CM:7.4.8	
DCM::DefinitionCode	SNOMED CT: 228390007	Frequency of drug misuse

DCM::ExampleValue	3 maal per week	
Opties		

«data»	Toelichting	
Definitie	Relevante opmerkingen over het gebruik.	
Datatype	ST	
DCM::ConceptId	NL-CM:7.4.9	
DCM::DefinitionCode	LOINC: 48767-8 Annotation comment	
DCM::ExampleValue	XTC	
Opties		

«data»	DrugsOfGeneesmiddelSoort	
Definitie	Soort drugs die de patiënt gebruikt.	
Datatype	CD	
DCM::ConceptId	NL-CM:7.4.2	
DCM::DefinitionCode	SNOMED CT: 410942007 Drug or medicament	
DCM::ExampleValue	LSD	
DCM::ValueSet	DrugsOfGeneesmiddelSoortCodelijst	OID: 2.16.840.1.113883.2.4.3.11.60.40.2.7.4.1
Opties		

«data»	DrugsGebruikStatus	
Definitie	Indicatie of in het heden of verleden sprake is (geweest) van gebruik van drugs.	
Datatype	CD	
DCM::ConceptId	NL-CM:7.4.3	
DCM::DefinitionCode	SNOMED CT: 228366006 Finding related to drug misuse behaviour (finding)	
DCM::ExampleValue	Huidig gebruik	
DCM::ValueSet	DrugsGebruikStatusCodelijst	OID: 2.16.840.1.113883.2.4.3.11.60.40.2.7.4.2
Opties		

«data»	Toedieningsweg	
Definitie	De wijze de drugs wordt gebruikt.	
Datatype	CD	
DCM::ConceptId	NL-CM:7.4.4	
DCM::DefinitionCode	SNOMED CT: 410675002 Route of administration	
DCM::ExampleValue	intraveneus (spuiten)	
DCM::ValueSet	ToedieningswegCodelijst	OID: 2.16.840.1.113883.2.4.3.11.60.40.2.7.4.3
Opties		

«document»	DrugsGebruikStatusCodelijst	
Definitie		
Datatype		
DCM::ValueSetBinding	Extensible	
DCM::ValueSetId	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.60.40.2.7.4.2	
DCM::ValueSetIncludeOTH	True	

DCM::ValueSetStatus	Active		
HCIM::ValueSetLanguage	--		
Opties			
DrugsGebruikStatusCodelijst		OID: 2.16.840.1.113883.2.4.3.11.60.40.2.7.4.2	
Concept Name	Concept Code	Coding Syst. Name	Coding System OID
Current drug user	417284009	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96
Does not misuse drugs	228367002	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96
Has never misused drugs	228368007	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96
Misused drugs in past (finding)	44870007	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96
			Description
			huidige drugsgebruiker
			gebruikt geen drugs
			heeft nooit drugs gebruikt
			heeft in het verleden drugs gebruikt

«document»	ToedieningswegCodelijst		
Definitie			
Datatype			
DCM::ValueSetBinding	Extensible		
DCM::ValueSetId	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.60.40.2.7.4.3		
DCM::ValueSetInclude OTH	True		
DCM::ValueSetStatus	Active		
HCIM::ValueSetLanguage	NL		
Opties			
ToedieningswegCodelijst		OID: 2.16.840.1.113883.2.4.3.11.60.40.2.7.4.3	
Concept Name	Concept Code	Coding Syst. Name	Coding System OID
ORAAL	9	G-Standaard Toedieningswegen	2.16.840.1.113883.2.4.4.9
NASAAL	6	G-Standaard Toedieningswegen	2.16.840.1.113883.2.4.4.9
INHALATIE	62	G-Standaard Toedieningswegen	2.16.840.1.113883.2.4.4.9
INTRAVENEUS	5	G-Standaard Toedieningswegen	2.16.840.1.113883.2.4.4.9
			Description
			oraal
			nasaal (snuiven)
			Inhalatie (roken)
			Intraveneus (spuiten)

«document»	DrugsOfGeneesmiddelSoortCodelijst		
Definitie			
Datatype			
DCM::ValueSetBinding	Extensible		
DCM::ValueSetId	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.60.40.2.7.4.1		
DCM::ValueSetInclude OTH	True		
DCM::ValueSetStatus	Active		
HCIM::ValueSetLanguage	--		
Opties			
DrugsOfGeneesmiddelSoortCodelijst		OID: 2.16.840.1.113883.2.4.3.11.60.40.2.7.4.1	
Concept Name	Concept Code	Coding Syst. Name	Coding System OID
			Description

Heroin (substance)	387341002	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	Heroïne
Benzodiazepine (substance)	372664007	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	Benzodiazepine
Methadone (substance)	387286002	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	Methadon
Hydroxybutyric acid (substance)	62821004	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	GHB
Cocaine (substance)	387085005	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	Cocaïne
Cocaine freebase (substance)	229003004	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	Crack, base coke
Methylenedioxyamfetamine (substance)	288459003	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	MDMA
Amphetamine (substance)	703842006	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	Amfetamine, speed
Cannabis (substance)	398705004	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	Cannabis, wiet marihuana, hasj
Hallucinogenic mushrooms (substance)	229006007	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	Paddo's
Lysergic acid diethylamide (substance)	15698006	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	LSD
Ketamine (substance)	373464007	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	Ketamine
Phencyclidine (substance)	9721008	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	PCP
Methamphetamine (substance)	387499002	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	Crystal meth, methamfetamine
Anabolic steroid (substance)	111151007	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	Anabole steroïde
Laxative (substance)	372800002	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	Laxans
Buprenorphine (substance)	387173000	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	Buprenorfine
Fentanyl (substance)	373492002	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	Fentanyl
Barbiturate (substance)	372798009	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	Barbituraat
Opioid receptor agonist (substance)	404642006	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	Opiaten zoals morfine, codeïne, methadon, oxycodon en andere morfine-derivaten
4-Fluoroamphetamine (substance)	3347100014 6101	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	4FA en/of 4-fmp
Oxycodone (substance)	55452001	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	Oxycodon
Nitrous oxide (substance)	111132001	SNOMED CT	2.16.840.1.113883.6.96	Lachgas

Legend	
Definitie	
Datatype	
Opties	

1.8 Example Instances

Soort Middel	Drugs Gebruik Status	Start datum	Stop datum	Toedieningsweg	Hoeveelheid	Toelichting
XTC	misbruikt drugs	1985		oraal	2x per maand	Op feestjes en in uitgaanscircuit. Vroeger wat meer dan tegenwoordig.
Soort Middel	Drugs Gebruik Status	Start datum	Stop datum	Toedieningsweg	Hoeveelheid	Toelichting
Heroïne	heeft in het verleden drugs gebruikt	1970	1985	intraveneus	3x per week	

1.9 Instructions

De 'DrugsOfGeneesmiddelCodelijst is uitbreidbaar. Indien het betreffende middel niet in de codelijst staat, kan deze lijst uitgebreid worden met een code uit de SNOMED CT hiërarchie 'Substance; <105590001' of eventueel uit de hiërarchie 'Pharmaceutical/biologic product; < 373873005'

1.10 Interpretation

1.11 Care Process

1.12 Example of the Instrument

1.13 Constraints

1.14 Issues

1.15 References

1.16 Functional Model

1.17 Traceability to other Standards

1.18 Disclaimer

De Zorginformatiebouwstenen zijn in samenwerking gemaakt door diverse partijen en zij hebben deze in beheer gegeven bij Nictiz (al deze partijen samen hierna de samenwerkende partijen genoemd). De samenwerkende partijen hebben de grootst mogelijke zorg besteed aan de betrouwbaarheid en actualiteit

van de gegevens in de Zorginformatiebouwstenen. Onjuistheden en onvolledigheden kunnen echter voorkomen. De samenwerkende partijen zijn niet aansprakelijk voor schade als gevolg van onjuistheden of onvolledigheden in de aangeboden informatie, noch voor schade die het gevolg is van problemen veroorzaakt door, of inherent aan het verspreiden van informatie via het internet, zoals storingen of onderbrekingen van of fouten of vertraging in het verstrekken van informatie of diensten door de samenwerkende partijen of door u aan de samenwerkende partijen via een website of via e-mail, of anderszins. Tevens aanvaarden de samenwerkende partijen geen aansprakelijkheid voor eventuele schade die geleden wordt als gevolg van het gebruik van gegevens, adviezen of ideeën verstrekt door of namens de samenwerkende partijen via de Zorginformatiebouwstenen. De samenwerkende partijen aanvaarden geen verantwoordelijkheid voor de inhoud van informatie in de Zorginformatiebouwstenen waarnaar of waarvan met een hyperlink of anderszins wordt verwezen. In geval van tegenstrijdigheden in de genoemde Zorginformatiebouwsteen documenten en bestanden geeft de meest recente en hoogste versie van de vermelde volgorde in de revisies de prioriteit van de desbetreffende documenten weer. Indien informatie die in de elektronische versie van de Zorginformatiebouwstenen is opgenomen ook schriftelijk wordt verstrekt, zal in geval van tekstverschillen de schriftelijke versie bepalend zijn. Dit geldt indien de versieaanduiding en datering van beiden gelijk is. Een definitieve versie heeft prioriteit echter boven een conceptversie. Een gereviseerde versie heeft prioriteit boven een eerdere versie.

1.19 Terms of Use

De gebruiker mag de Zorginformatiebouwstenen zonder beperking gebruiken. Voor het kopiëren, verspreiden en doorgeven van de Zorginformatiebouwstenen gelden de copyrightbepalingen uit de betreffende paragraaf.

1.20 Copyrights

Een Zorginformatiebouwsteen kwalificeert als een werk in de zin van artikel 10 Auteurswet. Er rusten auteursrechten (copyrights) op een Zorginformatiebouwsteen en deze rechten liggen bij de samenwerkende partijen.

De gebruiker mag de informatie van de Zorginformatiebouwsteen kopiëren, verspreiden en doorgeven, onder de voorwaarden, die gelden voor Creative Commons licentie Naamsvermelding-NietCommercieel-GelijkDelen 3.0 Nederland (CC BY-NC-SA-3.0).

De inhoud is beschikbaar onder de Creative Commons Naamsvermelding-NietCommercieel-GelijkDelen 3.0 (zie ook <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/nl>)

Dit geldt niet voor informatie van derden waar soms in een Zorginformatiebouwsteen gebruik van wordt gemaakt en/of naar wordt verwezen, bijvoorbeeld naar een internationaal medisch terminologie stelsel. De eventuele (auteurs) rechten die op deze informatie rusten, liggen niet bij de samenwerkende partijen maar bij die derden.

Nictiz is de landelijke, onafhankelijke kennisorganisatie die zich inzet voor digitale informatie-uitwisseling in de zorg. Nictiz doet dit onder meer door het gebruiksgericht ontwikkelen en het beheren van informatiestandaarden in opdracht van en samen met de partijen in de zorg. Nictiz signaleert en adviseert partijen in de zorg over informatie-uitwisseling en over (toekomstige) nationale en internationale ontwikkelingen.

Nictiz

Postbus 19121
2500 CC Den Haag
Oude Middenweg 55
2491 AC Den Haag

070-3173450
info@nictiz.nl
www.nictiz.nl

